

มะพร้าวพืชเศรษฐกิจกับการสร้างมูลค่าเพิ่ม : ตำบลคู้งกะถิน อำเภอมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี

ณทิพรดา ไชยศิลป์,
พระมหาอำพล ธนปญโญ (ชัยสารี)
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อีเมล : Kna_tawan@hotmail.com

Received: May 31, 2019 Revised: June 27, 2019

Accepted: June 30, 2019

บทคัดย่อ

มะพร้าวถือว่าเป็นพืชที่มีความแพร่หลายในเมืองไทย สิ่งที่เรานึกถึงมะพร้าวได้เป็นอย่างแรก คือการได้ดื่มน้ำมะพร้าวสด ๆ รสชาติที่หวานชื่นใจ กลิ่นหอม ช่วยคลายร้อนได้ดี มะพร้าวถูกจัดเป็นสมุนไพรที่มีธาตุเย็น มีสรรพคุณมากมายและมีประโยชน์ที่ได้จากทุกส่วนของมะพร้าว มะพร้าวเป็นพืชที่สามารถนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางจนได้ชื่อว่า The tree of life เช่น มะพร้าวกะทิ มะพร้าวแกง มะพร้าวน้ำหอม และเป็นต้น และส่วนอื่น ๆ ของมะพร้าวก็มีประโยชน์มาก เช่น ลำต้น กะลามะพร้าว ใบมะพร้าว กาบมะพร้าวและรากต้นมะพร้าว เป็นต้น ก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งช่วยเสริมทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ยอดมะพร้าวยังใช้เป็นผักสำหรับประกอบอาหารได้ดี การปลูกมะพร้าวในประเทศไทยมีมาช้านาน นับเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง และแพร่หลายไปในทุกจังหวัดเนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของอาหารไทย โดยแหล่งผลิตมะพร้าวของประเทศจะอยู่ติดแถบชายทะเล เช่น ในภาคใต้ ภาคตะวันออก และแถบลุ่มน้ำแม่กลองซึ่งมีจำนวนมากที่สุดในจังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดราชบุรี ส่วนประเทศที่มีพื้นที่ในการปลูกมะพร้าวมากที่สุดได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และอินเดียตามลำดับ จึงกล่าวได้ว่ามะพร้าวคือพืชเศรษฐกิจอย่างแท้จริงในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง

คำสำคัญ : มะพร้าวมูลค่าเพิ่ม, ตำบลคู้งกะถิน,จังหวัดราชบุรี,

Coconut Industrial drop with Creating Value-added in Kungathin Subdistrict Mueng district Rajchaburi Province

Natiprada Chaisin,
Phramaha Amphol Thanapanyo (chaisaree)
Faculty of Education Mahamakut Buddhist University
natiprada09@gmail.com

ABSTRACTS

Coconuts were regarded for economics plant and available in Thailand. On the other hand, whenever we thought of coconuts then we must focus of its flesh water that so interest sweet good smell and best for heat reduce. Coconuts were set for cool herb then have more properties and good benefits from them. They could be value-added that for mention them as the tree of life. Example for milk coconut, curry coconut, scent coconut and so on the best from them. The profits from them such as trunk shell leaf bract and root can be benefits including good landscape for tourism. According to coconut sum of them can set for food too. Planting coconut in Thailand have been long time for economics and widespread to all country side because of set for Thai food but outsource mostly be in sea side such as Southern Eastern and near Mea-Glong River in Samutsongkram Rachburi provinces. The most countries have been planted coconut such as Indonesia Philippines and India. So, we could mention that coconut were real economics processed for sufficiency economic.

Keywords: Value-added Coconut, Kungkrathin Sub-district, Rachaburi.

บทนำ

มะพร้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญต่อเกษตรกรและชุมชน มะพร้าวสามารถบริโภคโดยตรงในรูปแบบของน้ำมะพร้าว เนื้อมะพร้าว มะพร้าวกะทิ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น น้ำมันมะพร้าวสกัดร้อน และใช้เป็นส่วนประกอบอาหารคาวหวานของคนไทยในรูปแบบต่าง ๆ เป็นไม้ประดับประจำบ้าน อีกทั้งยังเชื่อว่าเป็นไม้มงคลในบางท้องถิ่น โดยเชื่อว่าผีเทวดารักษาประจำทิศสถิตดูแลเจ้าของบ้านให้มีความสุข สงบ ร่มเย็น จากจะใช้บริโภคในครัวเรือนโดยตรงแล้วยังเป็นพืชอุตสาหกรรมด้วยไม่เฉพาะผลมะพร้าวเท่านั้นส่วนต่างๆ ของมะพร้าว เช่น กะลามะพร้าว กาบมะพร้าว ใบมะพร้าวและต้นมะพร้าวก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งช่วยเสริมทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวได้อีกด้วย ประเทศไทยผลิตมะพร้าวได้เป็นลำดับที่ 6 ของโลก รองจากประเทศ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ อินเดีย บราซิลและศรีลังกา แหล่งปลูกมะพร้าวที่สำคัญของประเทศไทยส่วนใหญ่อยู่ทางใต้ของประเทศตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ลงไปถึงจังหวัด นครศรีธรรมราช รองลงมาอยู่ทางภาคกลางคือจังหวัดชลบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดราชบุรี ในด้านการส่งออกมะพร้าวและผลิตภัณฑ์มะพร้าวของประเทศไทย จะเห็นว่ามูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ เหล่านี้มีน้อยมากเมื่อเทียบกับสินค้าเกษตรอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ที่ส่งออกเป็นมะพร้าวผลอ่อนซึ่งมีมูลค่าสูง เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ในรอบสิบปีที่ผ่านมา ซึ่งตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ 1. ประเทศ จีน 2. สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) 3. ประเทศสิงคโปร์ 4. ประเทศญี่ปุ่น 5. สหรัฐอเมริกา 6. ประเทศ สมาชิกของสหภาพยุโรป โดยมะพร้าวผลสดส่งไปยัง : สหรัฐอเมริกา จีน ฮองกง ออสเตรเลีย มะพร้าว ฝอยส่งไปยัง : สหรัฐอเมริกา ตุรกี ปากีสถาน สำหรับสินค้าแปรรูปจากมะพร้าว คือ กะทิสำเร็จรูปส่ง ไปยัง : สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย และน้ำมันมะพร้าวส่งไปยัง : สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ จากการศึกษาข้อมูลตลาดว่าจะมีมูลค่าส่งออกไม่ต่ำกว่า 5,000 ล้านบาท /ปี ซึ่งเป็นอันดับ หนึ่งของโลก โดยครองสัดส่วนตลาดประมาณ 85% ส่วนคู่แข่งที่สำคัญของไทย คือ อินโดนีเซีย เวียดนาม ที่ผลิตมะพร้าวได้มากและมีราคาถูกกว่า ทำให้การส่งออกมะพร้าวของไทยเริ่มประสบปัญหาตลาดลงอย่าง ต่อเนื่อง เพราะประเทศจีนที่เป็นลูกค้ารายใหญ่หันไปนำเข้ามะพร้าวจากประเทศเวียดนามที่มีราคาถูกกว่า และสร้างระบบกลไกตลาดโดยประเทศจีนเป็นผู้กำหนดราคากลางมะพร้าวขึ้น ทำให้เกษตรกร ผู้ ปลูกมะพร้าวของไทยได้รับผลกระทบโดยตรง เนื่องจากประเทศไทยไม่มีระบบกลไกตลาดหรือหน่วยงาน ที่ควบคุมราคากลางมะพร้าวโดยตรง จึงทำให้เกษตรกรสวนมะพร้าวถูกเอาเปรียบและไม่ได้รับความเป็น ธรรมจากระบบกลไกตลาดที่ผู้บริโภคสร้างขึ้น เนื่องจากพื้นที่ในตำบลคู้้งกะถิน มีมะพร้าวจำนวนมาก ทั้ง มะพร้าว น้ำหอม มะพร้าวกะทิ มะพร้าวแกง ทำให้การจำหน่ายมะพร้าวมีราคาตกต่ำลงอย่างมากเพราะ สภาวะที่สินค้าเกษตรขึ้นอยู่กับกลไกของตลาด ถ้าสินค้ามีจำนวนมากราคาก็จะลดลง แต่ถ้าสินค้ามีจำนวน น้อยความต้องการมีมากราคาก็จะสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามหลักเศรษฐศาสตร์ หรือ Demand-Supply จึง ทำให้เกษตรกรสวนมะพร้าวชาวตำบล คู้้งกะถินค่านึงถึงการต่อยอดสินค้าโดยนำมาแปรรูป เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มและยืดอายุการเก็บรักษาสินค้าและการบริหารจัดการความเสี่ยงในด้านอื่น ๆ เกษตรกรกลุ่ม พันธุ์มะพร้าวกะทิ ในตำบลกระถิน อ.เมือง จ.ราชบุรี จำนวน 26 ราย ได้รวมกลุ่มกันหันมาเพาะขยาย พันธุ์หน่อมะพร้าวกะทิส่งขาย หลังจากปัจจุบันมะพร้าวแกงประสบปัญหาราคาคตกต่ำเหลือลูกละไม่ถึง 5

บาท ทำให้เกษตรกรชาวสวนมะพร้าวที่เดือดร้อนต้องหันมาหาวิธีการหารายได้เพิ่ม โดยเห็นว่ามะพร้าวแกง 1 ต้นที่ออกผลมาก็จะมีมะพร้าวกะทิปะปนมาด้วยประมาณ 1 – 4 ลูก ซึ่งมะพร้าวกะทียังเป็นที่นิยมของผู้บริโภคนำไปทำขนมหวาน หรือรับประทานสด โดยราดน้ำตาลทรายก็สามารถรับประทานได้

นายสุวโรจน์ เทพเทียนชัย ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 9 ต.คู้กระถิ่น สมาชิกกลุ่มเพาะพันธุ์มะพร้าวกะทิ กล่าวว่า ราคาขายหน้าสวนตอนนี้เริ่มต้นที่ลูกละ 60 บาท แล้วแต่แม่ค้าจะเอาไปส่งขายที่ไหน บางที่ส่งไปขายกรุงเทพ ขายลูกละ 80 บาท แต่ที่ตลาดอัมพวา จ.สมุทรสงคราม ขายในราคาลูกละ 180-200 บาท ตอนนี้มือเดือร์ลูกค้าหลายรายที่ติดต่อสั่งต้นหน่อไปปลูกจำนวนมาก

นายเชาว์ วิเศษโชค เกษตรอำเภอเมืองราชบุรี เปิดเผยว่า เป็นนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้มอบหมายให้อำเภอเมืองราชบุรี ดำเนินโครงการให้ชุมชนเป็นผู้คิดโครงการและเสนอให้ทางคณะกรรมการด้านการเกษตรระดับอำเภอเป็นผู้พิจารณา โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้สนับสนุนงบประมาณมาให้กลุ่ม จำนวน 99,900 บาท มาจัดซื้อปัจจัยการผลิตให้กลุ่ม ส่วนค่าแรงทางเกษตรกรเป็นผู้ดำเนินการเอง จุดเด่นคือ มะพร้าวเป็นพืชหลักในพื้นที่ที่มีการปลูกกันอยู่แล้ว เพียงแต่นำมะพร้าวกะทิมาเพาะขยายพันธุ์ต่อยอดสร้างรายได้เสริม จึงเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่เกษตรกรนำจุดเด่นของมะพร้าวกะทิมาเป็นจุดขาย ขณะนี้มีเกษตรกรต่างจังหวัดติดต่อขอซื้อพันธุ์มะพร้าวกะทิแล้วจำนวนมาก เพราะเป็นที่แรกซึ่งยังไม่มีที่อื่นทำมาก่อนจากการสำรวจ (สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์, 2561) พบว่า มะพร้าวที่ปลูกในตำบลคู้กระถิ่นนั้น ส่วนใหญ่เป็นมะพร้าวน้ำหอม รองลงมาคือมะพร้าวแกง และมะพร้าวกะทิ ซึ่งพื้นที่ในตำบลคู้กระถิ่น มีขนาดพื้นที่ประมาณ 11,675 ไร่ หรือประมาณ 18.68 ตร.กม. ลักษณะภูมิประเทศของตำบล โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีแอ่งน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติมากมายหลายสายที่แยกจากแม่น้ำแม่กลอง และมีสมรรถนะดินที่อุดมสมบูรณ์สูง จึงเหมาะอย่างยิ่งในการทำสวนผลไม้และปลูกพืชไร่ ส่วนอาชีพของชาวบ้านในตำบลคู้กระถิ่นนั้น ส่วนใหญ่ปลูกมะพร้าวเป็นอาชีพหลักเนื่องจากทั้งหมดในตำบลเป็นสวนมะพร้าว จึงได้รับผลกระทบจากมะพร้าวราคาตกต่ำโดยตรง ทำให้เกษตรกรตำบลคู้กระถิ่นได้รวมตัวกันขึ้นและร่วมมือกับสำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี โดยผู้นำชุมชนคุณสุวโรจน์ เทพเทียนชัย เป็นผู้ประสานงาน ได้มีการอบรมเกษตรกรในตำบลคู้กระถิ่น เพื่อต่อยอดสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น โดยการจัดตั้งโครงการในชุมชนขึ้นคือ 1. โครงการเพาะพันธุ์มะพร้าวกะทิ 2. โครงการสานสายด้วยมือเรา 3. โครงการถ่านกะลาอัดแท่ง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน และสำหรับประชาชนที่สนใจแลกเปลี่ยนความรู้สามารถพัฒนาต่อยอดทางความคิดเพื่อนำไปพัฒนาในท้องถิ่นของตนเอง อีกทั้งต้นมะพร้าวยังปลูกง่ายโตเร็ว ให้ผลตอบแทนสูง แปรรูปผลิตภัณฑ์ ได้หลากหลายจึงทำให้มีประชาชนในจังหวัดอื่น ๆ มาสอบถามเรียนรู้เรื่องการปลูกมะพร้าวในชุมชนเพื่อพัฒนาเป็นอาชีพ ซึ่งมะพร้าวเป็นพืชที่ปลูกมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษผูกพันกับวิถีชีวิตในชุมชน จึงนับว่าเป็นพืชที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก หลังจากการจัดตั้งทั้ง 3 โครงการ ทำให้มีความสามัคคีร่วมมือกันในชุมชนเกิดการแปรรูปผลิตภัณฑ์มากมายในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น เช่น มีการสานตะกร้าด้วยก้านมะพร้าวเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกิดขึ้นเมื่อประมาณ 40 ปีที่แล้ว ปัจจุบันเริ่มสูญหายไปจากท้องถิ่น แต่ยังมีชาวบ้านที่เป็นปราชญ์ชุมชนสามารถทำตะกร้าได้ ด้วยความได้เปรียบในแหล่งวัตถุดิบ ซึ่งพื้นที่ หมู่ 9 ตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง

ราชบุรี เป็นพื้นที่สวนมะพร้าวทั้งหมด และตะกร้าก้านมะพร้าวเป็นผลิตภัณฑ์ที่แข็งแรงและทนทานมาก จึงสร้างกิจกรรมการรวมกลุ่มของชุมชนเพื่อผลิตออกมาจำหน่าย อีกทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าให้สามารถส่งออกไปจำหน่ายในชุมชนจังหวัดใกล้เคียงได้อีกด้วย ส่วนสินค้าที่ได้รับความนิยมมากในขณะนี้ คือ มะพร้าวกะทิเนื้อฟู เป็นสินค้าโอท็อป โดยคุณกิตติ ทองเทียนชัย และการทำไม้กวาด ถาดเพาะกล้วยไม้ ลูกเต่าเปลือกมะพร้าว โดยคุณเกรียงศักดิ์ เทียมบุญ และยังมี การแปรรูปมะพร้าวกะทิ น้ำมันมะพร้าวบรรจุกระป๋อง น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น น้ำมันมะพร้าวสกัดร้อน ส่วนใบมะพร้าวขายส่งเป็นเชื้อเพลิง ทำให้เกิดการพัฒนาด้านชุมชนเป็นอย่างมาก

สำหรับการปลูกมะพร้าวเพื่อการเพิ่มมูลค่าของเกษตรกรในตำบลคู้งะดิน จังหวัดราชบุรี มีการแปรรูปหลากหลายผลิตภัณฑ์มากขึ้น และยังมีชุมชนส่งเสริมเรื่องการตลาดทำให้ตลาดในปัจจุบันเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วมีการส่งมะพร้าวในหลากหลายรูปแบบไปทั่วประเทศ

สำหรับสินค้าใหม่ล่าสุดของเกษตรกรในตำบลคู้งะดิน คือ การแปรรูปมะพร้าวกะทิเนื้อฟูให้มาอยู่ในรูปผลิตภัณฑ์ที่สวยงาม (สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, 2554) เพื่อส่งขายในจังหวัดใกล้เคียงได้และเป็นการยืดอายุสินค้าสำหรับเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับมะพร้าวกะทินั้นธรรมชาติของ “มะพร้าวกะทิ” ทุกสายพันธุ์เวลาติดผลในหนึ่งทะลายจะมีผลที่กลายเป็นกะทิตร่วมอยู่ด้วย 1 ผล หรือเป็นกะทิได้มากที่สุดไม่เกิน 3 ผล ต่อหนึ่งทะลายจึงเป็นสาเหตุทำให้ “มะพร้าวกะทิ” มีราคาแพงกว่ามะพร้าวแกงทั่วไปในยุคสมัยก่อน “มะพร้าวกะทิ” จะมีสายพันธุ์เดียวคือเป็นพันธุ์ที่มีต้นสูง 10 หรือ 15 เมตร ต้องปีนขึ้นไปเก็บลำบากมากในยุคนี้ไม่ค่อยได้รับความนิยมปลูกกันด้วย จึงทำให้หารับประทานยากและมีราคาแพงตามที่กล่าวข้างต้น ส่วนใหญ่นิยมเอาเนื้อ “มะพร้าวกะทิ” ไปใส่น้ำแข็งไสผสมน้ำเชื่อมโดยใช้ช้อนคว้านเป็นชิ้นพอคำหรือใช้ช้อนตักกินเฉย ๆ ก็ได้รสชาติหวานมันอร่อยมากปัจจุบันนิยมคว้านใส่ไอศกรีมทำบัวลอย “มะพร้าวกะทิ” ขายตามร้านอาหารภัตตาคารต่าง ๆ ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายจากข้อมูลวิจัย (ศูนย์ปฏิบัติการทางการแพทย์ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี) ได้แสดงผลวิจัยไว้ดังนี้

ประโยชน์ของมะพร้าวกะทิ

1. ช่วยลดคอเลสเตอรอลชนิดอันตราย หรือ LDL
2. เพิ่มคอเลสเตอรอลชนิดดี หรือ HDL
3. เสริมสร้างสุขภาพร่างกายและหัวใจให้ดีขึ้น
4. ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกาย
5. มีสารต่อต้านอนุมูลอิสระ ช่วยให้แลดูอ่อนกว่าวัย
6. เนื้อและน้ำมันมะพร้าวมีวิตามินและแร่ธาตุที่จำเป็นสำหรับร่างกายครบถ้วนไม่ว่าจะเป็นวิตามินซี วิตามินบี กรดอะมิโน ธาตุแคลเซียม ธาตุแมกนีเซียม ธาตุฟอสฟอรัส ธาตุโพแทสเซียม ธาตุเหล็กและยังมีไขมันที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายอีกด้วยซึ่งร่างกายสามารถดูดซึมได้ภายใน 5 นาที

คุณค่าทางโภชนาการของเนื้อมะพร้าวต่อ 100 กรัม

1. พลังงาน 1,480 กิโลแคลอรี
  2. คาร์โบไฮเดรต 24.23 กรัม
  3. น้ำตาล 6.23 กรัม น้ำมะพร้าวประโยชน์
  4. เส้นใย 9 กรัม
  5. ไขมัน 33.49 กรัม
  6. โปรตีน 3.33 กรัม
  7. วิตามินบี1 0.66 มิลลิกรัม 6%
  8. วิตามินบี2 0.02 มิลลิกรัม 2%
  9. วิตามินบี3 0.54 มิลลิกรัม 4%
  10. วิตามินบี5 1.014 มิลลิกรัม 20%
  11. วิตามินบี6 0.05 มิลลิกรัม 4%
  12. วิตามินซี 3.3 มิลลิกรัม 4%
  13. ธาตุแคลเซียม 14 มิลลิกรัม 1%
  14. ธาตุเหล็ก 2.43 มิลลิกรัม 19%
  15. ธาตุแมกนีเซียม 32 มิลลิกรัม 9%
  16. ธาตุฟอสฟอรัส 113 มิลลิกรัม 16%
  17. ธาตุโพแทสเซียม 356 มิลลิกรัม 8%
  18. ธาตุสังกะสี 1.1 มิลลิกรัม 12%
- % ร้อยละของปริมาณแนะนำที่ร่างกายต้องการในแต่ละวันสำหรับผู้ใหญ่

คุณค่าทางโภชนาการของน้ำมะพร้าวต่อ 100 กรัม

1. พลังงาน 79 กิโลแคลอรี
2. คาร์โบไฮเดรต 3.71 กรัม
3. น้ำตาล 2.61 กรัม
4. เส้นใย 1.1 กรัม น้ำมะพร้าวสรรพคุณ

5. ไขมัน 0.2 กรัม
6. โปรตีน 0.72 กรัม
7. วิตามินบี1 0.03 มิลลิกรัม 3%
8. วิตามินบี2 0.057 มิลลิกรัม 5%
9. วิตามินบี3 0.08 มิลลิกรัม 1%
10. วิตามินบี6 0.032 มิลลิกรัม 2%
11. วิตามินซี 2.4 มิลลิกรัม 3%
12. ธาตุแคลเซียม 24 มิลลิกรัม 2%
13. ธาตุเหล็ก 0.29 มิลลิกรัม 2%
14. ธาตุแมกนีเซียม 25 มิลลิกรัม 7%
15. ธาตุฟอสฟอรัส 20 มิลลิกรัม 3%
16. ธาตุโพแทสเซียม 250 มิลลิกรัม 5%
17. ธาตุสังกะสี 0.1 มิลลิกรัม 1%

ร้อยละของปริมาณแนะนำที่ร่างกายต้องการในแต่ละวันสำหรับผู้ใหญ่ (USDA Nutrient database, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.อุทัย จารณศรี ได้กล่าวว่า มะพร้าวกะทิ มีเนื้อหนาฟูอ่อนนุ่ม รสหวานมันอร่อยเป็นที่นิยมบริโภคแต่ค่อนข้างหายากเพราะโอกาสที่จะปลูกให้ติดผลเป็นมะพร้าวที่มีเนื้อเป็นวุ้นคล้ายกะทินั้นไม่ใช่เรื่องง่ายนักจึงมีราคาสูงกว่ามะพร้าวธรรมดา 5-10 เท่า แต่ด้วยความสามารถของ ดร.อุทัย จารณศรี ผู้เชี่ยวชาญด้านการปรับปรุงพันธุ์พืชจึงทำให้สามารถวิจัยวิเคราะห์ จนสามารถสร้างกะทิสำเร็จและถูกบันทึกให้เป็นผู้วิจัยและปลูกได้ผลมะพร้าวกะทิทั้งสวนคนแรกของไทย ดร.อุทัย จารณศรี เป็นนิสิตคณะเกษตรศาสตร์กอบกับมีความสนใจตามคุณพ่อและความชื่นชอบเกี่ยวกับการเพาะกล้วยไม้ตามแบบ ศาสตราจารย์ระพี สาคริก ดร.อุทัย จารณศรี จึงมอบตัวเป็นลูกศิษย์และผู้ช่วยนักวิจัยกับอาจารย์ระพี สาคริก ตั้งแต่สมัยเรียนปริญญาตรี ทำให้มีความรู้ที่นอกเหนือจากในตำราอีกทั้งยังได้รับทุนศึกษาระดับปริญญาเอกด้านการปรับปรุงพันธุ์กล้วยไม้ที่มหาวิทยาลัยฮาวาย หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก จึงเข้ารับบรรจุเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาพืชสวนเป็นเวลา 5 ปี และไปเก็บเกี่ยวประสบการณ์อีก 1 ปี ณ ไโอวรีโคสต์ ในฐานะผู้จัดการสวนดอกหน้าวัวตัดดอก และที่นี่เองที่เขาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการผสมพันธุ์พืช การคัดเลือกพันธุ์พืช เทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับกล้วยไม้ตัดดอก และได้กลับมาประเทศไทยเพื่อร่วมงานกับบริษัทบางกอกฟลาวเวอร์ เซ็นเตอร์ หนึ่งในสามผู้นำด้านแลกเปลี่ยนพันธุ์กล้วยไม้ด้วยเนื้อเยื่อ โดย ดร.อุทัย จารณศรี รับผิดชอบในส่วนงานโคลนนิ่งต้นไม้และดูแลแลกเปลี่ยนพันธุ์กล้วยไม้ด้วยเนื้อเยื่อเพื่อรับบริการขยายพันธุ์กล้วยไม้ด้วยเนื้อเยื่อในระหว่าง พ.ศ. 2526-2527

เส้นทางสู่มะพร้าวกะทิกี้ได้เริ่มขึ้น ดร.อุทัย จารณศรี ได้รับการทาบทามจาก บริษัท United Coconut Planter Bank เพื่อไปร่วมวิจัยและวางแผนจัดทำเกาะมะพร้าวกะทิกี้ 100% ที่ประเทศฟิลิปปินส์ เขาจึงศึกษาแนวทางของผู้ที่วิจัยและประสบความสำเร็จก่อนหน้าแล้ววางแผนดำเนินการเรื่อยมา ต่อมาเกิดวิกฤติทางการเมืองในฟิลิปปินส์ โครงการจึงหยุดชะงักลงแต่ด้วยการสนับสนุนจากคุณจิตติ รัตนเพียรชัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการปรับปรุงพันธุ์พืชของบริษัท จึงได้ช่วยโน้มน้าวให้ทางบริษัทดำเนินโครงการต่อ อาจารย์และคณะทำงานจึงเดินทางมาสานต่อโครงการของ ดร.อุทัย จารณศรี โดยอธิบายวิธีการเพาะพันธุ์มะพร้าวกะทิกี้คร่าว ๆ ว่า : เนื่องจากมะพร้าวกะทิกี้เกิดจากการกลายพันธุ์จากมะพร้าวธรรมดา โดยยีนส์ที่ควบคุมการสะสมแป้งในผลมะพร้าวกลายเป็นสะสมสาร กาแลคโตแมนแนน (Galactomannan) ทำให้เนื้อมะพร้าวนุ่มกว่ามะพร้าวธรรมดา โดยมะพร้าวกะทิกี้จะงอกยากมากตามธรรมชาติ จึงต้องมีการช่วยชีวิตของคัพภะ (Embryo คือ ส่วนที่เป็นเมล็ดสีเหลืองอ่อนที่อยู่ในเนื้อมะพร้าวตรงบริเวณตาน้ำ ซึ่งจะพัฒนาเป็นจาวและต้นมะพร้าว) แล้วนำคัพภะนั้นมาเลี้ยงในขวดปลอดเชื้อขนาดเล็ก เมื่อคัพภะเจริญเติบโตขึ้นเป็นยอดและรากแล้วจึงนำคัพภะนั้นไปเลี้ยงในขวดขนาดใหญ่ขึ้น ใช้เวลา 6 เดือน -1ปี แล้วลำต้นจะโตเต็มขวด ต้นก็จะมียอดสมบูรณ์มีใบขึ้นมา 3-5 ใบ มีรากงอก และนำไปเลี้ยงในกระถางในห้องขึ้นเพื่อปรับสมดุลจนมีใบงอกมาอีก 1 ใบ จึงนำมาตั้งนอกห้องขึ้นเพื่อรับแดดและจะมีใบใหม่จะงอกเพิ่มอีก 2 -3 ใบ แล้วทิ้งไว้ 2-3 สัปดาห์ จึงนำออกปลูกได้ภายนอกจะดูแล้วยมะพร้าวปกติหรือสังเกตโดยการเขย่าหรือเล็บจิกไปที่เปลือกมะพร้าวจะนิ่มกว่ามะพร้าวปกติ โดยแบ่งออกเป็นมะพร้าวเนื้อหนาเล็กน้อยและนุ่มเล็กน้อย น้ำขุ่นเล็กน้อย เนื้อหนานกลาง นุ่มปานกลาง เนื้อหนามากและเนื้อฟูเต็มลูก โดยในการวิจัยครั้งนี้ ในช่วง พ.ศ. 2526 ดร.อุทัย จารณศรี พร้อมคณะทำงาน ได้ช่วยชีวิตคัพภะได้จำนวน 2,100 ต้นพร้อมปลูกสูง 1 เมตร ในถุงอนุบาลจากมะพร้าวกะทิกี้ 50,000 ผลทั่วไทย และมาปลูกในได้ครบทุกต้นได้ภายใน พ.ศ.2531-2534 ณ เกาะแห่งหนึ่งกลางทะเลสาบ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งการปลูกให้เกิดเป็นผลที่มีเนื้อกะทิกี้ต้นนั้น สถานที่ปลูกก็เป็นปัจจัยสำคัญซึ่งต้องปลูกโดยไม่ให้มีการผสมพันธุ์กับมะพร้าวปกติได้ จึงต้องปลูกในที่ห่างไกลจากละอองเกสรที่จะสามารถปลิวมาถึงจำเป็นคำตอบที่ว่าทำไมจึงต้องปลูกบนเกาะที่มีน้ำล้อมรอบ และไม่มีมะพร้าวพันธุ์อื่นขึ้นอยู่เลย ดร.อุทัย จารณศรี คือ ตัวอย่างนักค้นคว้าวิจัยที่เดินทางออกหาประสบการณ์จากทั่วโลกมาพัฒนาประเทศไทย เขาเป็นนักวิทยาศาสตร์เกษตร นักพัฒนาที่มีคุณูปการต่อแวดวงเกษตรที่ทรงคุณค่าและน่าชื่นชมอย่างแท้จริง (อุทัย จารณศรี และคณะ, 2536)

จากผลวิจัยระดับชาติทำให้มะพร้าวกะทิกี้เนื้อฟูเป็นที่ต้องการของตลาดในปัจจุบันมากเกษตรกรในชุมชนตำบลคู้งกะถิน จังหวัดราชบุรี จึงเล็งเห็นการแปรรูปผลิต ภัณฑมะพร้าวกะทิกี้เนื้อฟูให้อยู่ในผลิตภัณฑ์ที่สวยงามและส่งขายในชุมชนและจังหวัดใกล้เคียง มะพร้าวกะทิกี้เนื้อฟูนั้นราคาขายต่อผลที่ออกจากสวนคือ 60 บาท/ผล พอนำมาแปรรูปและมีผลงานวิจัยรับรองนั้นจึงทำให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นจากเดิมเป็น 120 - 200 บาท/ผล ผู้นำชุมชนตำบลคู้งกะถินและกรรมการเกษตรชุมชน จังหวัดราชบุรีจึงร่วมมือกันเข้าอบรมแก่เกษตรกรในพื้นที่เพื่อเพิ่มการส่งออกและเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้น

บทสรุป

การส่งเสริมส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ในเรื่องมะพร้าวเป็นการผลักดันให้ชนวิสาหกิจมาช่วยในการเพิ่มมูลค่า การยืดอายุสินค้า การลดกลิ่นของมะพร้าวในกลุ่มเครื่องสำอาง มีการต่อยอดจากผลิตภัณฑ์เดิม พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ด้วยนวัตกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงสนับสนุนและส่งเสริมการตลาดทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับเกษตรกรและผู้ประกอบธุรกิจที่จะมีช่องทางการสร้างอาชีพเพิ่มขึ้น และยังมีมะพร้าว พืชคู่บ้านคู่ครัวไทยจะไม่หายไปไหน ยังคงอยู่ให้เราได้ใช้ประโยชน์กันต่อไปเหมือนที่เคยเป็นมาโดยตลอด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การทำตลาดมะพร้าวให้ได้ผลดีขายได้ทุกฤดูกาลคือ ขายทั้งผลสด และการแปรรูปมะพร้าวเพื่อเพิ่มมูลค่า ในการส่งออกทั้งในประเทศและต่างประเทศเพราะมะพร้าวเป็นผลไม้ที่ทุกคนทั่วโลกรับรู้ว่ามีประโยชน์ดีอย่างไร

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2555). **การปลูกมะพร้าว**. ค้นเมื่อ วันที่ 18 พฤษภาคม 2562. จาก www.doae.go.th/library/html/detail/coconut1/index.html.
- ฐานข้อมูลด้านโภชนาการของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นข้อมูลที่มาจากห้องปฏิบัติการ Agricultural Research Service (ARS), U.S. Department of Agriculture (USDA). สามารถค้นข้อมูลองค์ประกอบคุณค่าทางอาหารหรือโภชนาการปริมาณแคลอรีและสารอาหาร อื่น ๆ โดยการกรอกชื่ออาหารลงในเว็บไซต์ของ USDA (United States Department of Agriculture, 2019). ค้นเมื่อ วันที่ 18 พฤษภาคม 2562.
- เทคโนโลยีชาวบ้าน. (2560). **แหล่งรวมพันธุ์มะพร้าว อำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี**. ค้นเมื่อ วันที่ 18 พฤษภาคม 2562. จาก <https://www.technologychaoban.com>.
- รอบรู้รัฐ. (2561). **ราชบุรี ชาวเกษตรกรรวมกลุ่มเพาะขยายพันธุ์มะพร้าวกะทิขาย**. ค้นเมื่อ วันที่ 26 พฤษภาคม 2562. จาก <https://robrawnews.blogspot.com/2018/>.
- สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม. 2554. **แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ** (พ.ศ.2554-2556) สมุทรสงคราม: กรมส่งเสริมการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์. (2561). **เกษตรกรราชบุรีรวมกลุ่มเพาะขยายพันธุ์มะพร้าวกะทิขายเสริมรายได้ หลังประสบปัญหาหาค่ามะพร้าวแคงตกต่ำ**. ค้นเมื่อ วันที่ 26 พฤษภาคม 2562. http://thainews.prd.go.th/th/website_th/news/print.
- อัมพร วิโนทัย และคณะ. 2550. **การใช้แทนเบียนควบคุมแมลงดำหนามมะพร้าว**. สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร (แผ่นพับ)

อุทัย จารณศรี และคณะ. 2536. การทำสวนมะพร้าว กะทิพันธุ์แท้ขนาดใหญ่. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 31. หน้า 25-31.

Hahn, William J. (1997). **Arecaeae: The palms**. Retrieved April 4, 2011 from the Tree of Life Web Project website.